

educational and educational process in the art college (diss. ... candidate of pedagogic sciences: 13.00.04). K.).

SUMMARY

Domin Alexander. Pedagogical conditions of professional training of electrical technicians in agricultural education institutions.

The article establishes the need to determine the pedagogical conditions for the training of electrical technicians for modern agriculture in domestic agrarian educational institutions. This need is explained by rapid changes in development conditions and the introduction of new technologies in the energy sector of agricultural enterprises and agricultural machinery.

The authors emphasize the need to introduce a new educational concept based on a competency-based approach in agricultural education institutions. The change in leading thinking in the training of agricultural electrical technicians is explained by the rapid decrease in the number of highly qualified specialists at agricultural enterprises. This situation is determined by the transition of domestic agricultural enterprises to market conditions of management and, as a result, a significant increase in the level of professional competence required from graduates of agricultural education institutions. The article presents a detailed analysis of the scientific results of domestic and foreign scientists regarding the definition of pedagogical conditions for training in agricultural education institutions, based on which pedagogical conditions were formulated that should fully meet the modern requirements of agricultural energy in the process of professional training of electrical technicians for it.

Key words: professional training of electrical technicians, pedagogical conditions, educational concept, competence approach, energy, agricultural machinery, agriculture.

УДК 378.147.137

Володимир Козленко

Мережа приватних шкіл «Креативна міжнародна дитяча школа»

ORCID ID 0000-0002-0542-2064

DOI 10.24139/2312-5993/2023.08-09/113-123

СУЧАСНІ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА

Стаття є актуальною для сучасної освіти, містить важливі теоретичні положення та практичні рекомендації щодо формування професійної культури майбутнього викладача. Метою статті є вибір та обґрунтування сучасних методик формування професійної культури майбутнього викладача. Автором було застосовано такі загальнонаукові методи дослідження: аналіз, синтез, порівняння, структурно-логічний, аналогія, узагальнення. У тексті робиться акцент, на тому, що сучасний викладач повинен володіти не лише глибокими знаннями та професійними навичками, а й високою професійною культурою. Обґрунтовано положення, що професійна культура викладача охоплює сукупність його знань, умінь, навичок, цінностей, установок, що забезпечують ефективну професійну діяльність. Виділено сучасні дидактичні методики формування професійної культури майбутніх викладачів: тренінги, які дозволяють майбутнім викладачам опанувати необхідні професійні вміння та навички через практичні заняття; кейс-метод, який розвиває професійне мислення та вміння розв'язувати

педагогічні проблеми; проектне навчання, яке формує здатність реалізовувати педагогічні ідеї та працювати в команді; інформаційно-комунікаційні технології, які забезпечують доступ до світових освітніх ресурсів; майстер-класи, які дозволяють переймати досвід професіоналів у вирішенні практичних завдань. У висновках та перспективах подальших досліджень охарактеризовано використання інтерактивних технологій, методик для розвитку творчої особистості майбутніх викладачів та формування професійної культури.

Ключові слова: педагогіка, дидактичні методи, викладач, професійна культура, вища школа.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день актуальним завданням педагогіки вищої школи залишається пошук оптимальних сучасних підходів, форм і технологій, які б забезпечували якісну професійну підготовку майбутніх викладачів. Актуальність дослідження сучасних методик формування професійної культури майбутнього викладача зумовлена низкою факторів:

По-перше, в умовах реформування та модернізації вищої освіти в Україні підвищуються вимоги до фахової підготовки науково-педагогічних кадрів. Такі процеси зумовлюють прогресивні зміни в освітній галузі, яка потребує удосконалення дидактичного та методичного інструментарію формування професійної культури майбутніх викладачів.

По-друге, значну частину українських педагогів формують люди поважного віку, в наслідок чого зростає потреба у молодих, професійно мобільних, творчих викладачах здатних до інноваційної педагогічної діяльності. Тому, методики підготовки повинні базуватися на сучасних підходах та передових освітніх технологіях, які б відповідали вимогам стейкхолдерів.

По-третє, в умовах процесах інформатизації та цифровізації змінюються вимоги до професійної діяльності. Відповідно, методики формування професійної культури майбутніх викладачів мають враховувати новітні тенденції науково-технічного розвитку та реалій ринку праці.

Важливість застосування сучасних методик формування професійної культури майбутнього викладача полягає у тому, що в умовах ринкової моделі економіки, гострої конкуренції на ринку освітніх послуг, суттєво підвищуються вимоги до фахової підготовки викладачів.

Аналіз актуальних досліджень. Проблему професійної підготовки педагогів вивчали: В. Головенкін, В. Ортинський, В. Кремінь, М. Фіцула та інші. Особливості формування професійної культури майбутнього викладача знайшло своє відображення у працях українських та зарубіжних вчених: Т. Бабенко, Л. Болюбаш, Я. Галета, В. Гриньова, Т. Сміт, О. Тищенко, О. Філоненко, Ц. Яочен та інших. Проте, дидактичні

технології з часом змінюються, а тому, застосування сучасних методик формування професійної культури майбутнього викладача залишається актуальним і потребує подальшого вивчення.

Метою статті є вибір та обґрунтування сучасних методик формування професійної культури майбутнього викладача.

Методи дослідження: Для досягнення поставленої мети, автором було застосовано такі загальнонаукові методи дослідження, що дозволили комплексно підійти до вирішення проблеми: аналіз, синтез, порівняння, структурно-логічний, аналогія, узагальнення.

Виклад основного матеріалу. Сучасні дидактичні методики фахової підготовки викладача мають бути спрямовані на формування професійної культури.

Актуальність дослідження проблеми формування професійної культури педагога ми визначаємо з огляду на існуючі протиріччя між бажаним рівнем професійної культури педагогів та недостатньою спрямованістю навчально-виховного процесу педагогічних ВНЗ на її формування (Т. Бабенко, 2015).

Проте, в сучасних умовах реформування системи вищої освіти та посилення євроінтеграційних процесів в Україні в останні роки, варто більш широко розглядати значення професійної культури майбутнього викладача.

Виділення педагогічної культури як однієї з найважливіших складових культури суспільства зумовлене специфікою педагогічної діяльності викладача, спрямованої на формування особистості, здатної у майбутньому відтворювати й збагачувати культуру суспільства. У навчально-виховному процесі головним засобом передачі культури, духовних цінностей є неповторна індивідуальність викладача як носія культури і суб'єкта міжособистісних відносин з унікальною особистістю студента, котра постійно змінюється і збагачується. Через культуру викладача віддзеркалюються його професійні цілі, мотиви, знання, уміння, якості, здібності, ставлення (В. Гриньова, 2013).

Професійна культура забезпечує необхідний рівень виконання професійних функцій та перспективи самовдосконалення фахівця у майбутньому. Виявляється вона через єдність особистісних та професійних якостей фахівця, ступеня рівня, що сприяє соціальному й духовному розвитку за умов входження у вітчизняний та європейський освітній простір (Цзя Яочен, 2016).

Наведемо авторське визначення: професійна культура майбутнього викладача — це інтегральна якість особистості, що виражається у сукупності професійно-педагогічних цінностей, знань, умінь, навичок, досвіду, поглядів та переконань, набутих у процесі фахової підготовки, які дозволяють ефективно здійснювати навчально-виховний процес у закладах освіти на засадах сучасних освітніх концепцій та підходів з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей тих, хто навчається. Формування професійної культури передбачає засвоєння майбутнім викладачем системою науково-теоретичних знань, практичних умінь і навичок, моральних та етичних цінностей, що визначають готовність до педагогічної діяльності, а також розвиток професійно важливих якостей особистості, креативності, саморефлексії та прагнення до самовдосконалення.

Таке визначення, на нашу думку, більш комплексно розкриває зміст поняття «професійна культура майбутнього викладача» з урахуванням сучасних тенденцій розвитку педагогічної освіти в Україні.

Варто зазначити, що методики формування професійної культури майбутнього викладача спрямовані, на перш за все, на розвиток компетентностей у педагогів. З цього приводу, цікавим є результати проведеного педагогічного експерименту І. Пальшковою, яка вважає, що компетентність у широкому розумінні розглядається як ступінь зрілості особистості, тобто певний рівень її психічного розвитку (навченість і вихованість), що дозволяє успішно діяти в суспільстві. У вузькому розумінні компетентність виступає в якості діяльній характеристик. Дослідниця вказує, що «результати констатувального експерименту «формування професійної компетентності майбутніх учителів початкової школи в умовах сучасного закладу вищої освіти» показали: недостатній рівень володіння у студентів педагогічною теорією, низький рівень творчих здібностей, середній рівень зацікавленості в оволодінні педагогічною наукою, низьку активність на заняттях з педагогічних дисциплін. Такі результати, на її думку, пов'язані з недостатньо зробленими програмами з педагогічних дисциплін, що не спрямовані на розвиток творчих здібностей, а тому, як наслідок, бракує часу для рішення такого роду задач. Матеріал не містить цікавої інформації, а завдання в підручниках вимагають лише імітаційних і репродуктивних умінь, вправи побудовані лише на переказі дій учасників (І. Пальшкова, 2016).

Сучасні методики професійної підготовки викладача мають бути спрямовані на формування його професійної культури — системи ціннісних орієнтацій, знань, умінь, навичок, способів діяльності в науково-педагогічній сфері. такі методики мають враховувати сучасні виклики, інноваційні підходи в освіті (Л. Болюбаш, 2020).

Для забезпечення реалізації сучасних методик щодо формування професійної культури майбутнього викладача доцільно забезпечити реалізацію відповідних педагогічних умов.

Наприклад, дослідники Т. М. Сорочан та О. В. Білоножко пропонують «чотири педагогічні умови забезпечення розвитку професійної культури вчителів ліцеїв у системі методичної роботи», до яких відносять: а) уніфікацію та інтеграцію методичної діяльності з розвитку професійної культури вчителів ліцеїв шляхом створення єдиної платформи, що розробляє і планує цю діяльність, керує нею і здійснює постійний моніторинг результативності; б) створення на базі цієї платформи навчально-методичного середовища, яке мотивує і стимулює вчителів ліцеїв до розвитку професійної культури — передбачає організацію спеціальної постійно діючої системи семінарів/вебінарів і тренінгів для вчителів ліцеїв, спрямованої на підвищення мотивації до професійного росту і реалізації, розвиток професійної компетенції і педагогічної культури; в) організація завдяки цій платформі ефективного обміну досвідом між ліцеями, методичними напрацюваннями у певних галузях знань, що передбачає організацію круглих столів з обміну досвідом; г) активне залучення вчителів ліцеїв до ознайомлення з надбаннями передової навчально-методичної інноватики — передбачає системне інформування вчителів ліцеїв про нові методичні розробки провідних освітніх закладів щодо розвитку педагогічної культури, організацію виставок (зокрема, віртуальних) методичної літератури, запрошення до викладання на базі платформи відомих українських освітян, зокрема, представників закладів післядипломної освіти та підвищення педагогічної кваліфікації (Т. М. Сорочан, О. В. Білоножко, 2021).

На нашу думку, методика формування професійної культури майбутнього викладача являє собою структуровану сукупність педагогічних форм, принципів, методів, дидактичних умов, засобів і технологій, спрямованих на розвиток цінностей, компетенції, знань, умінь та навичок майбутнього викладача для успішного здійснення навчально-виховної роботи у вищій школі. Зокрема, сучасні методики формування профе-

сійної культури передбачають комплексний підхід, який поєднує класичні та інноваційні технології навчання для підготовки висококваліфікованих фахівців здатних успішно виконувати професійні завдання.

На підставі аналіз наукових джерел, ми виділили основні сучасні дидактичні методики, які можна ефективно використовувати для формування професійної культури майбутніх викладачів у закладах вищої освіти:

1. Тренінгові методики. Проведення різноманітних тренінгів (ораторської майстерності, педагогічного спілкування, викладацької етики, конфліктології, психології тощо) дозволяє майбутнім викладачам поступово опанувати, як самостійно так і в групі, необхідні професійні уміння та навички в попередньо змодельованих ситуаціях.

Тренінг – це одночасно практичний та ефективний метод опанування новими знаннями; конструктивне спілкування; спосіб формування бажаних, більш ефективних умінь і навичок а також більш успішних моделей поведінки; форма розширення власного набутого досвіду. У тренінгу широко використовуються методи, спрямовані на стимуляцію взаємодії учасників (О. В. Оніщенко, 2015).

Тренінгові методики навчання являють собою інтерактивні підходи щодо опанування нових умінь, відпрацювання навичок та компетентностей через моделювання і розбір практичних ситуацій, виконання завдань у процесі колективної діяльності під керівництвом досвідченого фахівця певної галузі (тренера). Можна виділити чотири головні принципи застосування тренінгових методик: швидка передача практичних умінь шляхом спільної діяльності «взаємодія: тренер — студент»; наслідування дій наставника «копіюй, роби як я»; застосування раніше здобутих знань на практиці «спробуй сам і зроби це»; самостійне відтворення умінь і навичок «продемонструй, чого ти вже навчився».

2. Кейс-метод передбачає аналіз конкретних навчальних ситуацій, сприяє розвитку професійного мислення у майбутніх педагогів, формує уміння приймати виважені рішення, попереджати та розв'язувати вже наявні педагогічні проблеми.

Сутність кейс-методу полягає в тому, що необхідно осмислити конкретну ситуацію (реальну життєву ситуацію (випадок) або змодельовану), опис якої одночасно відбиває не лише яку-небудь практичну проблему, але і актуалізує певний комплекс знань, який необхідно засвоїти при вирішенні цієї проблеми. При цьому сама проблема не має однозначних рішень (Н. С. Скопенко, 2015).

3. Проектне навчання — передбачає розробку та управління реалізацією освітніх, культурних і соціальних проектів, дає можливість майбутнім викладачам реалізувати креативні педагогічні ідеї, формує здатність працювати в команді (у студентському колективі). Таке навчання полягає у здатності студентів навчитися керувати навчальним та науковими проектами. Сутність проектного навчання полягає у самостійному опануванні студентами знань та навичок у процесі розробки колективних творчих проектів, що дозволяє формувати активну, креативну особистість.

Щоб гарантувати успішну реалізацію проекту, треба заздалегідь ознайомлювати студентів з певними методами, прийомами та техніками проведення проектів: методи синтезу, аналізу, індукції, дедукції, порівняння, зіставлення, опису, систематизації. Кожен метод реалізується за допомогою наукових прийомів (суцільна вибірка матеріалів, класифікація матеріалу за певними параметрами, статистична обробка отриманих результатів тощо). Такий підхід відповідає основному принципу автономного навчання – вмінню планувати й аналізувати власне навчання. Важливою умовою автономного навчання є знання і володіння стратегіями навчання. У студента під час роботи над проектом поступово розвивається здатність використовувати певні техніки та стратегії навчання на іншому автентичному матеріалі. Таким чином, студент вчиться самостійній організації власного процесу навчання (Є. С. Іжко, 2014).

4. Дистанційні та інформаційно-комунікаційні технології. Інформаційно-комунікаційні технології – сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, обробки, зберігання, розповсюдження, демонстрації та використання даних в інтересах їх користувачів (Г. Г. Швачич, 2017).

Вони дозволяють ефективно поєднувати очне та дистанційне навчання, забезпечують доступ до світових освітніх ресурсів. Застосування технологій штучного інтелекту в освіті дозволяє автоматизувати рутинні процеси, адаптувати процес навчання до індивідуальних потреб студентів та забезпечити об'єктивний контроль результатів засвоєння знань.

5. Майстер клас, проводиться у формі практичного заняття (семінару) під час якого відбувається демонстрація роботи професіонала (тренера) для здобуття простих умінь і навичок студентами вирішувати стандартні робочі завдання.

Перед підготовкою до майстер-класу тренеру необхідно знайти адекватні форми і способи представлення свого досвіду для студентів: письмові теоретико-методичні розробки, з якими учасники майстер-класу можуть познайомитися заздалегідь, різноманітні ілюстрації у вигляді схем, таблиць, графіків, діючих моделей. Доречним буде застосування відеоматеріалів, які містять принципово важливі фрагменти досвіду (О. В. Черненко, 2013).

Спираючись на власний педагогічний досвід, вважаємо, що зазначені вище методики сприятимуть формуванню творчої, компетентнісної, професійно мобільної особистості майбутнього викладача, здатного до інноваційної педагогічної та наукової діяльності. Варто також відзначити, провідну роль у дидактиці відіграють інформаційно-комунікативні технології, здатні покращити формування професійної культури майбутніх викладачів у закладах вищої освіти.

Цифрові технології забезпечують інтерактивність та доступ до інформаційних ресурсів, такі методи формують мобільного, креативного фахівця (Тімоті Сміт, 2017).

Отже, використання інноваційних методик у підготовці сучасного викладача є важливим чинником його успішної самореалізації в освітній діяльності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Формування професійної культури майбутніх викладачів є надзвичайно важливим завданням вищої педагогічної освіти. Саме від рівня професійної культури викладача значною мірою залежить якість освітнього процесу та конкурентоспроможність фахівця на ринку праці.

Сучасні методики формування професійної культури майбутніх викладачів базуються на компетентнісному, особистісно-орієнтованому, діяльнісному та інших сучасних підходах в освіті. Використання інноваційних методів, зокрема кейс-методу, методу проектів, рольових та ділових ігор, допомагає ефективно формувати в майбутніх фахівців професійно значущі знання, уміння, навички та особистісні якості.

Важливою умовою формування професійної культури викладача є співпраця закладів вищої освіти з організаціями, де студенти проходять педагогічну практику. Така інтеграція дозволяє поєднувати теоретичну підготовку майбутніх фахівців з набуттям досвіду в реальних умовах.

Провідна роль у підготовці майбутніх викладачів належить особистості самого педагога, його професійній культурі та майстерності.

Оскільки, сам викладач, як фахівець, виступає взірцем для наслідування у формуванні культури професійної діяльності студентів.

Автором виділено сучасні дидактичні методики формування професійної культури майбутніх викладачів у закладах вищої освіти:

1. Тренінгові методики дозволяють майбутнім викладачам опанувати необхідні професійні вміння та навички через практичні заняття.

2. Кейс-метод розвиває професійне мислення та вміння розв'язувати педагогічні проблеми.

3. Проектне навчання формує здатність реалізовувати педагогічні ідеї та працювати в команді.

4. Інформаційно-комунікаційні технології забезпечують доступ до світових освітніх ресурсів.

5. Майстер-класи дозволяють переймати досвід професіоналів у вирішенні практичних завдань.

Отже, формування професійної культури майбутнього викладача є комплексним процесом, що потребує поєднання теоретичної та практичної підготовки на засадах інноваційних підходів і активної співпраці закладів вищої освіти з навчальними закладами. Реалізація сучасних методик дозволить сформувати у майбутніх викладачів професійну культуру, необхідну для успішної педагогічної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

- Бабенко, Т. (2015). Формування професійної культури педагога. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки*, 140, 31—34. (Babenko, T. (2015). Formation of teacher's professional culture. *Scientific Notes of Kirovohrad Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences*, 140, 31—34).
- Болюбаш, Л. (2020). Сучасні методичні підходи у підготовці викладача вищої школи. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, 8 (91), 26—30. (Boliubash, L. (2020). Modern methodological approaches in higher school teacher training. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, 8 (91), 26—30).
- Гриньова, В. Г. (2013). Педагогічна культура викладача вищого навчального закладу. *Новий Колегіум*, 2, 21—24. (Hrynova, V. H. (2013). Pedagogical culture of a higher educational institution teacher. *New Collegium*, 2, 21—24).
- Іжко, Є. С. (2014). Метод проектів як один із засобів оптимізації автономного навчання. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія*, 2, 92—98. (Izhko, Ye. S. (2014). Project method as one of the means to optimize autonomous learning. *Bulletin of Alfred Nobel University, Dnipropetrovsk. Series: Pedagogy and Psychology*, 2, 92—98).

- Онiщенко, О. В. (2015). Тренiнг як iнновацiйна методика навчання в системi пiслядипломної педагогiчної освiти. *Вiсник Чернiгiвського нацiонального педагогiчного унiверситету. Серiя : Педагогiчні науки*, 132, 106–109. (Onishchenko, O. V. (2015). Training as an innovative teaching method in the system of postgraduate pedagogical education. *Chernihiv National University Bulletin. Series: Pedagogical Sciences*, 132, 106–109).
- Пальшкова, І. О. (2018). Формування професiйної компетентностi майбутнiх учителiв початкових класiв в умовах сучасної вищої школи. *Науковий вiсник Пiвденноукраїнського нацiонального педагогiчного унiверситету iменi К. Д. Ушинського. Педагогiчні науки*, 1, 113–118. (Palshkova, I. O. (2018). Formation of professional competence of future primary school teachers in modern higher school. *Scientific Bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky. Pedagogical Sciences*, 1, 113–118).
- Сорочан, Т. М., Бiлоношко, О. В. (2021). Педагогiчні умови розвитку професiйної культури вчителiв лицейiв у системi методичної роботи. *Вiсник пiслядипломної освiти. Серiя: Педагогiчні науки*, 17 (46), 161–175. (Sorochan, T. M., Bilonozhko, O. V. (2021). Pedagogical conditions for the development of professional culture of lyceum teachers in the system of methodological work. *Bulletin of Postgraduate Education. Series: Pedagogical Sciences*, 17 (46), 161–175).
- Скопенко, Н. С. (2015). CASE-STUDY – iнновацiйний метод навчання. *Имплементация современных технологий обучения у начальном процессе. Материалы Международной конференции*. Київ: КНУХТ, сс. 84–86. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c20e3b1e-e7ed-40f2-be5b-f8d975496d52/content>. (Skopenko, N. S. (2015). CASE-STUDY – an innovative teaching method. *Implementation of modern teaching technologies in the educational process. Proceedings of the International Conference*. Kyiv: KNUFT, pp. 84–86. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c20e3b1e-e7ed-40f2-be5b-f8d975496d52/content>).
- Цзя, Яочен (2016). Професiйна культура як вектор успiху. *Innovative Solutions in Modern Science*, 8, 1–6. (Jia, Yaochen (2016). Professional culture as a vector of success. *Innovative Solutions in Modern Science*, 8, 1–6).
- Черненко, О. В. (2013). Дiлові iгри, бiзнес-тренiнги та майстер-класи в професiйній пiдготовцi майбутнiх менеджерiв. *Вiсник Запорiзького нацiонального унiверситету. Серiя: Педагогiчні науки*. Т. 1. С. 155–161. (Chernenko, O. V. (2013). Business games, business trainings and master classes in training future managers. *Bulletin of Zaporizhzhya National University. Series: Pedagogical Sciences*. Vol. 1. P. 155–161).
- Швачич, Г. Г., Толстой, В. В., Петречук, Л. М., Иващенко, Ю.С., Гуляева, О. А., Соколенко, О. В. (2017). *Сучасні інформаційно-комунікаційні технології: Навчальний посiбник*. Днiпро: НМетАУ. (Shvachych, H. H., Tolstoi, V. V., Petrechuk, L. M., Ivashchenko, Yu.S., Huliaieva, O. A., Sobolenko, O. V. (2017). *Modern information and communication technologies: Textbook*. Dnipro: NMetAU).
- Smith, Timoty. (2017). Innovative Methods in Teacher Education. *Journal of Teacher Education and Educators*. № 6 (1). P. 21–30. ( ).

SUMMARY

Kozlenko Volodymyr. Modern methods of forming the professional culture of future teachers.

The article is relevant to modern education and contains important theoretical provisions and practical recommendations for the formation of the professional culture of the future teacher. The purpose of the article is to select and justify modern methods of forming the professional culture of the future teacher. The author used the following general scientific research methods: analysis, synthesis, comparison, structural-logical, analogy, generalization. In the context of the reform and modernization of higher education in Ukraine, the requirements for the professional training of scientific and pedagogical personnel are increasing. This requires the improvement of the methodological toolkit for the formation of the professional culture of future teachers. The text focuses on the fact that a modern teacher should not only have deep knowledge and professional skills, but also a high professional culture. The provision that the professional culture of a teacher encompasses a set of his knowledge, skills, abilities, values, and attitudes that ensure effective professional activity is justified. Modern didactic methods for the formation of the professional culture of future teachers are highlighted: Trainings that allow future teachers to master the necessary professional skills and abilities through practical exercises; The case method, which develops professional thinking and the ability to solve pedagogical problems; Project-based learning, which forms the ability to implement pedagogical ideas and work in a team; Information and communication technologies that provide access to global educational resources; Master classes that allow you to learn from the experience of professionals in solving practical problems. The author's position is justified that the importance of using modern methods of forming the professional culture of the future teacher lies in the need to prepare highly qualified specialists who are competitive in the educational services market and capable of effective scientific and pedagogical activity in the information society. In the conclusions and prospects for further research, the use of interactive technologies, methods for the development of the creative personality of future teachers and the formation of professional culture are characterized.

Key words: pedagogy, didactic methods, teacher, professional culture, higher education.

УДК 378.016:364

Тетяна Медіна

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ORCID ID 0000-0003-2323-7513

DOI 10.24139/2312-5993/2023.08-09/123-138

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

У статті висвітлено ключові аспекти підготовки фахівців у галузі соціального захисту населення. Основний акцент зроблено на важливості курсу у формуванні базових знань та умінь студентів. Описано методика викладання, які адаптуються до сучасних освітніх потреб. Також розглянуто роль дисципліни «Вступ до спеціальності «Соціальне забезпечення» в адаптаційному процесі студентів-першокурсників. Освітню програму Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича представлено